

ANDREAS ESCHBACH

NSA
Agenția Națională
de Securitate

Traducere din limba germană
CORNEL STOENESCU

Telefonul negru sună pentru a opta oară în acea dimineață.

Bărbații care așteptau așezați în jurul mesei schimbă priviri neliniștite. În cele din urmă îi făcură semn să răspundă celui aflat în dreptul aparatului, cel mai tânăr dintre ei, cu păr castaniu-deschis, cărlionțat și cu pistrui.

Acesta ridică receptorul.

– Agenția Națională de Securitate, Engelbrecht. Cu ce vă pot ajuta?

Zâmbi însă imediat și ascultând vocea de la celălalt capăt al firului își privi colegii și clătină din cap pentru a-i liniști. Alarma încetase. Bărbații respirară ușurați.

– Da, nicio problemă, zise el și luă un creion. Dictați-mi pe litere: L... i... p... Mda... mda.

Notă concentrat, până când unul dintre colegii lui, mai în vârstă, așezat într-un scaun cu rotile, îi făcu un semn interogator arătând spre ceasul de mână.

– Bine. Îl primiți în cursul zilei de astăzi. Cel târziu mâine. Nu, mai repede nu se poate, îmi pare rău. Da. Heil Hitler!

Și puse receptorul în furcă.

– Ei? întrebă bărbatul din scaunul cu rotile.

– Apel din Ostmark. Rupse fila cu notița din blocnotes și adăugă: Poliția din Graz vrea să cunoască mișcările unui anume Ferenc Lipovics.

– Ostmark?

Bărbatul din scaunul cu rotile ridică din sprâncene.

Tânărul roși:

– Firește că voiam să spun Reichsgau Steiermark.

– Lui Rudi i s-a urât cu noi și vrea în lagăr, îl luă în râs un bărbat cu chelie.

– Nu, eu...

Bărbatul din scaunul cu rotile întrerupse discuția:

– Să se ocupe Zinkeisen, decise acesta. Gustav, îi transmii tu?

Cel nominalizat, singurul din încăpere care purta ochelari, dădu aprobator din cap și întinse mâna să ia hârtia.

– I-o dau eu.

Apoi părăsi biroul. Ceilalți se rezemară de spetezele scaunelor și fixară telefonul cu privirea, de parcă ar fi vrut să îl hipnotizeze.

Zece minute nu scoase nimeni nicio vorbă. Omul cu ochelari reveni și își reluă locul pe scaunul său vechi, negru, cu tapițeria din piele întărită de trecerea anilor, care scoase un sunet ca un oftat când bărbatul se așeză.

Telefonul sună din nou.

– Nouă, zise cel cu chelie.

Tânărul puse mâna pe receptor, respiră adânc și îl ridică.

– Agenția Națională de Securitate, Engelbrecht... Se opri și ascultă. Da... da, înțeleg. Mulțumesc. Da. Heil Hitler!

Puse receptorul în furcă, privi fețele celorlalți și înghiți în sec:

– Era secretara. Este pe drum.

Bărbatul din scaunul cu rotile dădu din cap cu o mină serioasă, se retrase puțin și se întoarse spre ușă.

– Așadar începe.

Nationalen Sicherheits-Amt (NSA) – Agenția Națională de Securitate era adăpostită de o clădire care, în ciuda mărimii,

nu atrăgea atenția, aflată în centrul Weimarului, nu departe de Hoftheater, unde Adunarea Națională Germană proclamase ceea ce acum se numea Republica de la Weimar. Agenția fusese înființată cu mult înainte, încă de pe vremea lui Wilhelm al II-lea, care și-a dat seama, atunci când primele computere au fost conectate într-o rețea, că aici pot apărea amenințări la adresa statului și că era nevoie de o instituție de supraveghere. Așa luase naștere Kaiserliche Komputer-Kontrollamt. Acest lucru se întâmplase la Weimar în primul rând pentru faptul că Weimarul se afla din punct de vedere geografic aproximativ în centrul Reichului german și în consecință toate conexiunile puteau fi realizate cel mai ieftin de aici.

În toamna anului 1917, când războiul mondial s-a încheiat cu înfrângerea Germaniei, una dintre multele sancțiuni impuse Reichului de puterile învingătoare a fost firește anularea tuturor brevetelor germane, desigur și a acelorora privitoare la construirea de computere, precum și a telefoniei mobile dezvoltate în timpul războiului. Până atunci în restul lumii computerul fusese considerat un joc ciudat. Desigur, nu și de Anglia, ale cărei *analytical engines* erau după cum se știe predecesorii acestei tehnologii: mașinile germane de calcul se asemănau în principiu celor englezești, doar că funcționau pe bază de curent electric. Computerele au fost adoptate și în afara Germaniei, fără ca această țară să se împotrivească și fără să tragă un folos din asta. Și datorită faptului că rețeaua telefonică funcționa unitar în lume, în scurt timp rețelele computerizate din diverse țări s-au constituit într-o structură denumită Rețeaua internațională.

Nimeni altul decât Philipp Scheidemann, primul șef al guvernului Republicii de la Weimar, a fost cel care a revăzut competențele și sarcinile agenției. El a numit-o Agenția Națională de Securitate (NSA) și a dispus să se ocupe, exact

ca pe vremea kaizerului, cu supravegherea circulației datelor în rețeaua computerelor și identificarea eventualelor amenințări la adresa Germaniei. Doar că între timp această rețea s-a extins în întreaga lume civilizată și i s-a adăugat și rețeaua de telefonie mobilă.

Guvernarea lui Adolf Hitler preluase de la Republica de la Weimar NSA, a cărei existență era complet necunoscută majorității germanilor, folosindu-se de ea de la început. Șeful NSA, August Adamek, a condus-o conform voinței regimului la ceea ce s-a numit „magia literelor“. Era evident că aceia care știau de existența NSA, dar fără alte amănunte, considerau că inițialele NS veneau de la „național-socialist“.

Și astfel, angajații NSA nu au fost afectați de furtunile înnoirilor care au bântuit Germania și în mare măsură nici de poverile aduse de război, cu excepția faptului că rândurile li s-au mai rărit când și când prin mobilizări. Ei își făceau datoria în tăcere și cu modestie, alimentând cu date, liste și evaluări toate instituțiile solicitante. Știau tot ce se întâmplă, dar niciunul nu vorbea despre asta în afara agenției.

Astăzi era ziua în care situația se putea schimba.

Războiul în est intrase într-o fază critică. Opinia publică nu aflase despre asta decât niște zvonuri, dar cine lucra în NSA, prin natura muncii, avea o imagine asupra a ceea ce se petrecea în Reich, o imagine mai cuprinzătoare decât însuși cancelarul și Führerul Reichului. Membrii de frunte ai guvernului Reichului crescuseră într-o vreme în care computerul nu era un lucru obișnuit în viața cotidiană, așa că nu era vina lor că nu aveau nicio deschidere pentru posibilitățile oferite de acesta.

Ceea ce nu îi împiedica să ia decizii. Era sarcina agenției să aibă grijă ca acestea să fie corecte.

Pregătiseră ceea ce putuseră să pregătească. Mai rămânea doar ca totul să decurgă așa cum fusese planificat.

* * *

5 octombrie 1942. În aceea dimineață de luni cerul era atât de cenușiu, de parcă cineva acoperise totul cu un clopot din plumb. Ferestrele înalte și înguste ale clădirii NSA păreau în lumina difuză ambrazuri ale unei fortărețe pregătite de apărare. Nu se simțea nicio adiere. Pe străzi nu era nimeni, în afară de câțiva bicicliști care își vedeau grăbiți de drum cu capul plecat. De-a lungul pereților caselor erau așezați sacii cu nisip care blocau ferestrele pivnițelor. Ca măsură de precauție, deși până acum ajunsese la Weimar doar un singur bombardier al inamicului și nu făcuse pagube mari.

În sfârșit, trei limuzine Mercedes-Benz 320 de culoare neagră sclipitoare intrară pe stradă, se îndreptară în formație spre aleea principală și opriră la portalul deasupra căruia atârna drapelul cu svastică. Oamenii de la SS, în uniforme negre, coborâră cu fețe lipsite de expresie, dar autoritare, și priviră în jur ca niște păsări răpitoare. Apoi unul dintre ei deschise milităros portiera din dreapta șoferului de la mașina din mijloc, de unde coborî un bărbat pe care oricine l-ar fi recunoscut imediat, fie și numai după ochelarii inconfundabili, cu lentile rotunde: Reichsführer SS Heinrich Himmler, cel mai puternic om după Adolf Hitler.

Himmler purta o haină lungă din piele neagră și mănuși negre, pe care și le scoase nerăbdător, în timp ce examina clădirea din fața sa, acordând mai multă atenție vechii devize latine incrustate deasupra portalului – SCIENTIA POTENTIA EST – la a cărei vedere se încruntă indispus. Restul priveștiu nu îl interesă.

În acel moment se deschiseră cele două uși masive, mai înalte de patru metri, din stejar de culoare închisă, și directorul adjunct al agenției, Horst Dobrischowsky, ieși să întâmpine înaltul oaspete. În spatele acestuia se aflau toți angajații nereținuți de sarcini urgente sau de alte probleme, cum ar fi

August Adamek, a cărui transportare cu scaunul cu roțile în foaier mai mult ar fi încurcat decât ar fi fost de folos.

— Heil Hitler, Reichsführer! exclamă Dobrischowsky cu brațul ridicat exemplar pentru salutul german. În numele întregii agenții permiteți-mi să vă urez bun venit!

Brațul drept al lui Himmler zvăcni în sus scurt.

— Bine, răspunse acesta prost dispus în timp ce urca cele trei trepte. Nu am prea mult timp. Să nu îl risipim.

* * *

Helene șterse pentru a suta oară un fir de praf de pe tastatura de bachelită aflată pe masa din fața ei. Îi plăcea această tastatură, îi plăcea sunetul plin scos la apăsarea tastelor, îi plăceau ușurința manevrării lor și senzația de siguranță pe care i-o dădea. Cât de grijuliu era scrisă fiecare literă! Culoarea albă nu se ștersese de la folosirea zilnică, deși tastatura avea peste zece ani.

Acum nu se mai fabricau asemenea tastaturi. Nu doar din cauza războiului, nu se mai făcuseră dinainte de război.

Ea se îndreptă, trase cu putere aer în piept și privi în jur. Era un lucru neobișnuit să lucreze aici, în sala în care aveau loc de obicei manifestările sărbătorești de Crăciun, în care se proiectau filme sau se organizau discuții la care participau doar bărbați. Folosită decenii la rând, era îmbibată cu fum de țigară, deși o aerisise zilnic toată săptămâna, pentru a alunga mirosul de sudoare, bere și praf încins. Masa pe care se afla computerul ei era mai înaltă decât cea cu care era obișnuită, iar scaunul cu rezemătoare pentru brațe nu era practic.

Se răsuci jenată și își aranjă rochia. Își îmbrăcase cea mai bună rochie, după cum i se spusese, și nu se simțea bine în ea, pentru că o purta doar duminica sau la ocazii festive. Dar până și Herr Adamek, șeful agenției, care purta de

obicei o vestă tricotată peste cămașă, se îmbrăcase într-un costum, deci chestiunea era serioasă.

Cineva deschise ușa. Helene tresări, dar era Engelbrecht, care intră șchiopătând.

— Bună, Fräulein Helene. Totul este clar?

Ea confirmă cu inima strânsă:

— Cred că da.

— O să iasă bine, spuse el indiferent, în timp ce se asigura că ștecherul greu din alamă era bine fixat în priza video a computerului său.

Cablul gros era întins câțiva metri pe podeaua acoperită cu linoleum uzat, până la proiectorul pregătit pe o altă masă și îndreptat către ecran. Ventilatorul funcționa de ceva timp. Engelbrecht deschise trapa laterală, în spatele căreia se aflau electrozii de cărbune ai lămpii cu arc voltaic.

— A venit? întrebă Helene.

Engelbrecht confirmă examinând poziția fixă a electrozilor și accesibilitatea urmării automate.

— Horst îi arată memorizatorul datelor. Turul obișnuit, însă puțin mai scurt. Reichsführerul nu are mult timp la dispoziție.

— Bine, zise Helene.

Cel puțin se va termina repede. Din cauza nervozității nu închisese un ochi toată noaptea.

Măcar de ar fi știut despre ce era vorba! Dar bărbații făceau întotdeauna un secret din orice. Femeile nu trebuiau să gândească, trebuiau doar să programeze ceea ce li se dădea.

Engelbrecht închise satisfăcut trapa și plecă. Helene oftă și se pierdu în gândurile ei. Numai de-ar trece ziua asta mai repede!

Ușa se deschise iarăși. Se gândi că era Englebrecht, care uitase ceva, dar nu era el, ci Frau Völkers, șefa ei.

Asta-i mai lipsea!

Rosemarie Völkers era o femeie mărunță și slabă, de aproape șazeci de ani, cea mai în vârstă angajată a agenției. Obişnuia să umble cu pași mici, amintindu-i Helenei de un păianjen care se apropie de prada prinsă în pânză. Se spunea că aceasta era membră a NSDAP încă de la înființare, cu un carnet de membru cu cinci cifre, și că de la preluarea puterii nimeni nu o mai văzuse fără „bomboană“, insigna partidului, la rever.

– Fräulein Bodenkamp, zise ea din vârful buzelor, voiam doar să vă spun că sper din suflet ca programele dumneavoastră să confirme astăzi încrederea pe care vi-o acordă Herr Adamek.

Helene privi cursorul, singurul lucru care îi apărea deocamdată pe ecran. Ce putea să răspundă la o asemenea remarcă?

– Am făcut toate testele de rutină. Sunt sigură că funcționează corect.

– Bine. Nici nu vreau să vă spun ce consecințe serioase ar avea pentru dumneavoastră nefuncționarea.

Nu, își spuse ea în gând, asta știu și eu, vrăjitoare bătrână.

– Aplicația, zise însă cu voce tare, cu tot calmul de care era capabilă, nu poate găsi decât ceva care și există.

Völkers pufni disprețuitor:

– Nu vă mai străduiți să căutați scuze. Nu voi accepta niciuna.

Cu asta ea se întoarse și ieși cu pași mărunți. Helene inspiră adânc, se aplecă în față și mai mângâie încă o dată mai nervoasă vechile taste negre din bachelită.

* * *

Horst Dobrischowsky preluă sarcina de a-i arăta reichsführerului sălile din spate, adevărata „inimă“ a NSA. Spre consternarea lui, Himmler îl întrebă dacă era necesar, iar

adjunctul șefului agenției îl asigură, cu prezență de spirit, că nu era neapărat necesar pentru înțelegerea a ceea ce se gândiseră să îi prezinte, dar ar fi fost de folos.

– Bine atunci, spusese Himmler.

Așa încât Dobrischowsky, Himmler și unul dintre aghiotanții lui, un tip cu fața parcă tăiată în piatră, cu ochii albaștri apoși, ca de mort, continuară traseul.

La ce folosea prima sală înainte ca NSA să se fi mutat aici nu știa nimeni. Se bănuia că pe vremea kaizerului ar fi fost sală de dans. Pentru asta stăteau mărturie bolțile ornate de la intrare și plafonul din stuc, cu decenii în urmă cu siguranță de culoare albă.

De-a lungul timpului a fost reamenajată de mai multe ori, într-un stil mai practic. S-a renunțat la stucaturi, dar au rămas cilindrii verticali, înșiruindu-se disciplinați ca o armată de soldați de culoarea cuprului. De obicei nu scliffeau ca astăzi – pentru o funcționare ireproșabilă nu era important dacă arama învelișului scliffea ori nu. Însă pentru mult anunțata vizită a reichsführerului, în ultimele săptămâni, femeile de serviciu depuseseră mult efort și folosiseră mult scrum de țigară, pentru ca aparatele să strălucească exemplar.

– Cele mai bune depozite de date din lume, îi explică Dobrischowsky peste susurul neconținut care răsuna în săli, ca și cum s-ar fi apropiat un nor de lăcuste înfometate. Duse mâna spre emblema firmei Siemens, care sărea în ochi pe fiecare cilindru, și adăugă: Siemens DS-100. De zece mii de ori mai rapide decât aparatura dinaintea războiului mondial și de o mie de ori mai compacte.

În mod normal, Dobrischowsky ar fi făcut în acest loc comparații amuzante, arătând câte miliarde de unități de informații pot fi păstrate în asemenea depozite, câte fișiere Leitz înseamnă asta, câte rafturi ar fi necesitat acestea și cât loc ar fi ocupat respectivele rafturi. Dacă s-ar fi folosit în